

[Undervisningsministeren.]

bygges forsvarligt, men inden for Rammer, som er rimelige. Vi kan kræve af Befolkningen, at Bygninger paa den ene Side er tilstrækkelige og paa den anden Side ikke unødvendig flotte. Jeg vil derfor mene, at Bestemmelsen om Tilskuddet ikke skulde volde Vanskeligheder for Samarbejdet med Venstre. Med det, der er sagt i vore Udtryk, kommer vi formentlig til det samme Resultat som det, Venstre kommer til med sine Udtryk.

Derimod maa jeg sige, at jeg kan ikke se nogen saglig Begrundelse for paa dette Tidspunkt at kræve, at Staten skulde overtage en større Del af Lærerlønningerne. Det er et Spørgsmaal, der i og for sig ikke vedrører denne Lov. Det Spørgsmaal kan rejses paa enhver Tid, hvor meget man mener Staten skal betale, og hvor meget man mener Kommunerne skal betale. Men efter at vi har faaet en Lærerlønningslov, som vi har været enige om, og efter at vi i denne Vinter har gennemført en kommunal Udligning, hvorefter ogsaa Lærerlønningerne for en væsentlig Del lægges ud paa et bredere Grundlag end tidligere, er der mindre Grund end nogen Sinde før til at stille Krav om, som en Betingelse for at gennemføre denne Lov, at Staten skal overtage disse Udgifter.

Hvor mange nye Lærere der skal til, hvor meget Ordningen i det hele vil koste, er der ingen, der ved, og det er der ingen, der kan sige noget om, bl. a. af den simple Grund, at det er i saa høj Grad, som det overhovedet er muligt, overladt til den enkelte Kommune at afgøre disse Ting selv. Det kan meget let i en Kommune være afgørende for, om der skal være en Lærer mere, om man centraliserer Skolen eller ikke. Jeg ønsker ikke et Paabud herindefra om, at man skal centralisere den overalt. Hvis vi regnede med det, kunde vi maaske nok stille Regler op om, hvor mange nye Lærere der skulde bruges, men netop med Udgangspunkt i, hvad der er nævnt fra flere Sider om det nedadgaende Børnetal, og med den Mulighed for Sammenlægning af Skoledistrikter for Øje, som der her gives Befolkningen Adgang til, er det fuldkommen umuligt paa Forhaand at sige, hvor mange nye Lærere der skal ansættes, hvor mange nye Skoler

der skal bygges, og hvor store Omkostningerne i det hele vil blive.

Her vil jeg igen fremhæve, at man kan ikke paa den ene Side ville give Befolkningen en betydelig Ret til selv at ordne sit Skolevæsen og saa samtidig kræve, at man skal kunne stille op, hvilke Udgifter der vil blive en Følge af de Foranstaltninger, om hvilke man ikke ved, efter hvilke Regler de vil blive truffet i de enkelte Kommuner. At det nedadgaende Børnetal vil føre til, at man mange, mange Steder kan nøjes med det samme Antal Lærere, som man nu har, derom er der ingen Tvivl; jeg tror overhovedet, at den Forøgelse i Lærerantallet, som man har regnet med, ikke vil vise sig nødvendig, fordi det nedadgaende Børnetal og Sammenlægningen af Skoledistrikter vil gøre det muligt mange Steder med det nuværende Antal Lærere at opfylde de Krav med Hensyn til Timetal, som denne Lov stiller.

Efter den kommunale Udligning skal $\frac{2}{5}$ eller $\frac{3}{5}$ af en Kommunes Skoleudgifter lægges ud paa et bredere Grundlag, det vil sige, lignes paa hele Befolkningen, men der bliver naturligvis alligevel for den enkelte Kommune et Beløb at betale, for det skal dog være saaledes, at den enkelte Kommune er interesseret i, at dens Skolevæsen ledes økonomisk forsvarligt. Det kan ikke være rigtigt, at Staten betaler en saa stor Del af den enkelte Kommunes Udgifter, at Kommunen ingen Interesse har i at indrette sig fornuftigt i økonomisk Henseende. Derfor synes jeg, at det er meget lidt sagligt begrundet at vælge Tidspunktet nu til at kræve, at Staten skal overtage flere Udgifter.

Hvad angaar Tilskuddet til de private Skoler, som ogsaa er noget nyt i Venstres Ændringsforslag i Forhold til i Fjor, vil jeg sige, at Princippet hidtil har været det, at Staten betalte det samme i Tilskud pr. Barn i den private Skole, som den betalte pr. Barn i den offentlige Skole. Ved Beregningen af Statens Udgifter er kun medtaget Halvdelen af Reguleringstillægget, og det fører til, at det Beløb, som Skolerne faar nu, er 4—5 Kr. lavere, end det vilde blive, hvis man tog Statens samlede Udgifter. Denne Bestemmelse ligger saa langt tilbage som 1919, da man indførte Bestemmelserne om Konjunkturtillæg og Dyrtidstillæg. Men